

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Rozšiřování státní moci při implementaci *acquis* EU: český fenomén *gold-platingu* na příkladu konfiskační směrnice

Dne 22. ledna 2026 předložilo Ministerstvo vnitra České republiky návrh zákona, jehož cílem je mimo jiné rozšířit rozsah informací dostupných organizačním útvarům Policie České republiky při vyhledávání majetku pocházejícího z trestné činnosti. Navrhovaná právní úprava je prezentována jako implementace směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2024/1260 o vymáhání a konfiskaci majetku, tzv. konfiskační směrnice, která ukládá členským státům povinnost přijmout příslušné legislativní změny nejpozději do 23. listopadu 2026. Přestože cílem směrnice je posílit schopnost států efektivně vyhledávat a zajišťovat majetek pocházející z trestné činnosti, vyvolává navrhovaná implementace v českém právním prostředí zásadní otázky týkající se rozsahu zásahu do bankovního tajemství a ochrany soukromí jednotlivce.

Konfiskační směrnice ve svém čl. 6 stanoví, že orgány pro vyhledávání majetku musí mít rychlý a efektivní přístup k informacím nezbytným pro identifikaci majetku pocházejícího z trestné činnosti. Mezi tyto informace patří mimo jiné přístup k centralizovaným registrům bankovních účtů a dalším finančním údajům. Směrnice zároveň uvádí, že příslušné orgány by měly být schopny získat například informace o bezhotovostních převodech nebo o zůstatcích na bankovních účtech. Zásadní však je, že evropská úprava nestanoví konkrétní způsob, jakým mají být tyto informace získávány. Směrnice navíc výslovně zdůrazňuje, že přístup k těmto údajům nesmí být na úkor procesních záruk stanovených vnitrostátním právem. Jinými slovy, pokud národní právní úprava vyžaduje například soudní povolení nebo jiný kontrolní mechanismus, směrnice členské státy nenutí tyto záruky rušit.

V tomto kontextu je proto významné, že návrh zákona předložený Ministerstvem vnitra České republiky předpokládá změnu § 8 odst. 2 trestního řádu tak, aby orgány činné v trestním řízení mohly za účelem zjištění povahy, rozsahu nebo umístění věcí pro účely jejich zajištění nebo pro účely výkonu trestní sankce získávat také údaje chráněné bankovním tajemstvím. V současné právní úpravě je přitom poskytování těchto informací výslovně podmíněno tím, že se děje „za podmínek stanovených zvláštním zákonem“, zejména podle zákona o bankách. Navrhovaná úprava by tento odkaz odstranila, čímž by orgánům činným v trestním řízení umožnila přímý a méně omezený přístup k bankovním údajům bez nutnosti předchozího souhlasu soudu nebo státního zástupce.

Takový krok však vyvolává otázku přiměřenosti zásahu do bankovního tajemství, které je v českém právním řádu považováno za významný aspekt ochrany soukromí jednotlivce. Ochrana soukromí je zakotvena zejména v čl. 10 odst. 2 a čl. 13 Listiny základních práv a svobod, podle nichž má každý právo na ochranu před neoprávněným zasahováním do svého soukromého života a na ochranu listovního a jiného tajemství. Jakýkoliv zásah do těchto práv musí být zákonný, legitimní a přiměřený sledovanému cíli. V právním státě proto nelze připustit, aby byla veřejné moci svěřena příliš široká diskrece při získávání citlivých údajů bez odpovídajících kontrolních mechanismů.

Tuto problematiku reflektuje také judikatura Evropského soudu pro lidská práva, který se otázkou přístupu státních orgánů k bankovním údajům zabýval například ve věci *Ferrieri and Bonassisa v. Italy*. Soud zde potvrdil, že bankovní informace spadají pod ochranu soukromého života podle čl. 8

Evropské úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod. Zároveň však připustil, že státní orgány mohou za určitých okolností získávat bankovní údaje například za účelem kontroly plnění daňových povinností nebo při vyšetřování trestné činnosti. Takový zásah však musí být doprovázen dostatečnými procesními zárukami, zejména možností účinného soudního nebo nezávislého přezkumu. V posuzovaném případě soud dospěl k závěru, že italská právní úprava poskytovala správním orgánům příliš širokou diskreci při přístupu k bankovním údajům a zároveň neobsahovala dostatečné záruky proti zneužití těchto pravomocí.

Podobné obavy se objevily také v rámci připomínkového řízení. K navrhované právní úpravě se kriticky vyjádřila Česká advokátní komora v rámci tohoto řízení. Podle jejího stanoviska by nová úprava poskytla orgánům činným v trestním řízení přímý a nezprostředkovaný přístup k bankovním údajům, čímž by došlo k významnému rozšíření pravomocí policejního orgánu bez odpovídajícího justičního dohledu.

Dalším problematickým aspektem navrhované právní úpravy je otázka ochrany osobních údajů. Evropská právní úprava v této oblasti stojí na principu minimalizace sběru dat, tedy na požadavku shromažďovat pouze takové údaje, které jsou nezbytné pro konkrétní účel[1]. Od roku 2018 je na území Evropské unie přímo použitelné Obecné nařízení o ochraně osobních údajů (GDPR), které ukládá členským státům povinnost zajistit vysokou úroveň ochrany osobních údajů a přijmout odpovídající technická a organizační opatření k jejich zabezpečení[2]. V souvislosti s navrhovanou právní úpravou však vyvstává řada praktických otázek. Není například zcela zřejmé, jaký přesný rozsah údajů by měl být policejním orgánům poskytován, kdo by nesl odpovědnost za případné zneužití či únik těchto dat například v důsledku kybernetického útoku, ani jak dlouho by měla být takto získaná data uchovávána. Na tyto nedostatky upozornil ve svém stanovisku také Úřad pro ochranu osobních údajů.

V této souvislosti se nabízí otázka, zda navrhovaná právní úprava nepřekračuje rámec požadavků samotné konfiskační směrnice. V evropském právu se taková situace označuje jako tzv. **gold-plating**, tedy případ, kdy členský stát při transpozici směrnice zavádí přísnější nebo širší regulaci, než jakou směrnice vyžaduje. Ačkoli tento postup není právem Evropské unie zakázán, může vyvolávat pochybnosti z hlediska proporcionality zásahů do základních práv jednotlivce.

Podobná situace přitom není v české legislativní praxi zcela ojedinělá. Jako ilustrativní příklad lze uvést novelu daňového řádu z roku 2017, která implementovala směrnici DAC V. Tato úprava významně rozšířila přístup správců daně k finančním informacím. Již tehdy část odborné veřejnosti upozorňovala, že navržené změny mohou nepřiměřeně zasahovat do profesní mlčenlivosti některých profesí, zejména advokátů, daňových poradců či notářů, a zároveň výrazně rozšiřovat pravomoci správce daně při shromažďování informací o jednotlivcích[3].

Závěrem lze konstatovat, že v české legislativní praxi se stále častěji objevuje jev označovaný jako gold-plating, kdy při transpozici evropských směrnic dochází k zavádění přísnějších nebo širších opatření, než jaké právo Evropské unie skutečně vyžaduje. Pokud by se však implementace evropských směrnic stala prostředkem k systematickému rozšiřování pravomocí státu nad rámec jejich skutečných požadavků, mohlo by to postupně oslabovat rovnováhu mezi efektivitou státní správy a ochranou práv jednotlivců, a to nejen práva na soukromí, ale i procesních a institucionálních záruk.

JUDr. Akbulat Kadiev

Advokát

[Kadiev & Partners s.r.o., advokátní kancelář](#)

Václavské náměstí 775/8
110 00 Praha 1

Tel.: +420 226 020 313
+420 771 292 929

---

[1] [Čl.5 odst.1 písm. b\) Obecné nařízení o ochraně osobních údajů](#)

[2] [Čl.5 odst.1 písm. f\) Obecné nařízení o ochraně osobních údajů](#)

[3] [JUDr. Akbulat Kadiev, Novela daňového řádu: Legitimní rozšíření pravomocí správce daně nebo neodůvodněný zásah do informačního sebeurčení? Unes. 2017, č.5](#)

Další články:

- [Správné určení počátku běhu lhůty pro podání stížnosti proti usnesení soudu, kterým se nařizuje výkon trestu odnětí svobody](#)
- [Rozšiřování státní moci při implementaci acquis EU: český fenomén gold-platingu na příkladu konfiskační směrnice](#)
- [Změna způsobu určování výše peněžité pomoci obětem: Řešení všech dosavadních problémů?](#)
- [Uplatnění adhezního nároku v trestním řízení a správním řízení](#)
- [Novela § 196 trestního zákoníku: racionální korekce, nebo oslabení ochrany dítěte?](#)
- [Vybrané aspekty trestného činu podvodu podle § 209 TrZ ve světle judikatury](#)
- [Zásadní novinky v oblasti trestní odpovědnosti právnických osob v roce 2026](#)
- [Kauza Skender Bojku: Putativní nutná obrana optikou ÚS](#)
- [Novela zákona o trestní odpovědnosti právnických osob](#)
- [Nový zákon o zbraních a střelivu](#)
- [Dětský certifikát](#)